

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์*

The Development Of Learning Outcome In Thai Classical Dance Of Seven The Grade Students By Thai Classical Dance Learning Approach

ศศิธันว์ สกุลหอม (Sasithan Sakulhom)**

สุเทพ อ่วมเจริญ (Sutep Uamcharoen)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ 2.) ศึกษาความสามารถในการปฏิบัติเรื่องนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ 3.) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเกาะช้างวิทยาคม อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จำนวน 32 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม แบบแผนการทดลอง คือ One Group Pretest Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1.) แผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ 2.) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ 3.) แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติ 4.) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย t-test แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า

1.) คะแนนผลการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน

2.) ผลการประเมินความสามารถในการปฏิบัตินาฏศิลป์สร้างสรรค์ ภาคปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับปฏิบัติได้ในระดับดี

3.) ผลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยระดับเห็นด้วยมาก

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร

This article is a part of the Master Thesis of Master of Education Degree in Curriculum and Supervision at Silpakorn University

** นิสิตปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อีเมลล์ :aof_sasithan@hotmail.co.th โดยมีอาจารย์ รศ.ดร.สุเทพ อ่วมเจริญ เป็นที่ปรึกษา

Student of Master of Higher Education Degree in Higher Education, Curriculum and Supervision,
Silpakorn University : aof_sasithan@hotmail.co.th Assoc.Prof.Sutep Uamcharoen

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์, นาฏศิลป์สร้างสรรค์

Abstract

The purposes of this research were 1) to compare students' knowledge on Thai classical dance before and after constructionist instruction; 2) to study their constructionist Thai classical dance skills using a constructionist approach; and 2) to study their opinions on the approach. Using the one-group pretest posttest design, the sample consisted of a randomly selected class of 32 seventh grade students at Koh Chang Wittayacom School during the 2014 academic year. The research took place during June to August. Research instruments used were 1) a lesson plan, 2) a Thai classical dance knowledge assessment, 3) an execution evaluation form, 4) a questionnaire to collect their opinion toward the constructionist approach to learning Thai classical dance. The data were analyzed with percentage, mean, standard deviation and dependent t-test. The researcher found that

- 1) the students' scores before and after constructionist instruction based were statistically significantly different at .05 level, with the after score being higher;
- 2) the students' Thai classical dance skills were at a good level;
- 3) their opinions toward the constructionist approach, overall, were at the highest level of agreement

Keyword : Achievement, Creative Thai classical dance

บทนำ

นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะประจำชาติแขนงหนึ่งที่ได้นำศาสตร์ต่าง ๆ มารวมเข้าไว้ด้วยกันทั้งวรรณกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ดนตรี และนาฏศิลป์ อันเป็นศิลปะที่สร้างสรรค์ความงามมีลักษณะเฉพาะของตนเอง แสดงถึงความเป็นชาติที่มีความเจริญรุ่งเรืองตั้งแต่อดีตกาล ดังจะปรากฏให้เห็นจากพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) เพื่อเป็นการระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณจึงได้สร้างอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย อำเภอมวกพญา จังหวัดสมุทรสงครามขึ้นและในปัจจุบันสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงจัดการแสดงโขนขึ้นเป็นประจำทุกปี ซึ่งถือได้ว่านาฏศิลป์เป็นการแสดงชั้นสูงของไทยการที่พระองค์ทรงจัดการแสดงขึ้นเพื่อเป็นการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย ด้วยเหตุนี้นาฏศิลป์ไทยจึงได้รับการทำนุบำรุงจากพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ เป็นองค์อุปถัมภ์มาทุกยุคทุกสมัย

โรงเรียนในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 นั้นอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและตราด ในจังหวัดตราดนั้นมีโรงเรียนที่ตั้งอยู่บนเกาะจำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนเกาะช้างวิทยาคม อำเภอเกาะช้าง และโรงเรียนเกาะกูดพิทยาคม อำเภอเกาะกูด ทั้ง 2 โรงเรียนเป็นโรงเรียนประจำอำเภอ

มีผู้เรียนจำนวน 300 คน ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนเกาะช้างวิทยาคม อำเภอเกาะช้าง เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยโดยใช้วิธีการแบบสุ่มอย่างง่าย ทั้งนี้โรงเรียนเกาะช้างวิทยาคมได้รับนโยบายจากทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนแบบศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาของครูผู้สอนนั้นๆ จากปัญหาข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยต้องหาวิธีการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยให้สอดคล้องนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ผู้วิจัยจึงได้สนใจรูปแบบในการสอนนาฏศิลป์สร้างสรรค์ของอาจารย์พิรพงศ์ เสนไสย มาทำงานวิจัย ซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ เช่น การจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน จึงเป็นส่วนหนึ่งซึ่งจะต้องเกิดขึ้นเป็นอันดับแรกของการเรียน เพราะความสนใจเป็นแรงจูงใจในการเรียน ถ้าผู้เรียนไม่มีความสนใจแล้วจะเรียนรู้ได้น้อยมาก การที่นักเรียนได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมในห้อง สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนเป็นอย่างดี นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน และรู้สึกว่าคุณค่าเกิดจากความภาคภูมิใจในตนเอง จนกระทั่งสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ (มาลี จุฑา , 2542 : 97-113) จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่ดึงดูดความสนใจ พัฒนา และส่งเสริมให้รู้จักคิด ปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์ที่ค้นพบด้วยตนเองจนกระทั่งสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพพร้อมเห็นคุณค่าตนเองและผลงานศิลปะ

จากการศึกษารูปแบบในการสอนนาฏศิลป์สร้างสรรค์ของอาจารย์พิรพงศ์ เสนไสย ทั้งหมด 5 ขั้น คือ ขั้นที่ 1. Information ค้นคว้า แสวงหา ศึกษาข้อมูล ค้นพบความจริงทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับงานที่กำลังจะสร้าง ซึ่งอยู่ในรูปแบบของการอธิบายพร้อมกับใบความรู้ ขั้นที่ 2. Inspiration ค้นพบปัญหาแรงบันดาลใจ เรื่องใกล้ตัว รัก โลภ โกรธ หลง มีความรู้สึก สะท้อนใจในสิ่งต่างๆซึ่งอยู่ในรูปแบบของการใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการทำใบงาน ขั้นที่ 3. Imagination ตั้งสมมุติฐานจินตนาการ คิดฝัน เพื่อหา รำลึก หลุดเข้าไปในหัวใจของสิ่ง ๆ นั้นซึ่งอยู่ในรูปแบบของการแสดงความคิดเห็นและทักษะปฏิบัติ ขั้นที่ 4. Innovation ความคิดแปลกใหม่ ไม่เคยปรากฏมาก่อน ตื่นตาตื่นใจ น่าสัมผัส ขวนให้ติดตาม ขวนให้พูดถึง นำทิ้ง เป็นสิ่งอัศจรรย์ใจ จากการค้นพบคำตอบ เป็นรูปแบบของการระดมสมอง และขั้นที่ 5. Intention ความตั้งใจจริงมุ่งมั่น ตั้งมั่น สมารถ ในการยอมรับผล จากการค้นพบซึ่งอยู่ในรูปแบบการทบทวนแบบฝึกหัดและทักษะปฏิบัติจนบรรลุผลสำเร็จ (พิรพงศ์ เสนไสย 2546: 37) ผู้วิจัยมีความสนใจรูปแบบในการสอนนาฏศิลป์สร้างสรรค์นำมาจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม เพราะรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนี้มีการจัดกิจกรรมฝึกการแสวงหาความรู้ การฝึกฝน จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกัน ดังจะปรากฏให้เห็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัย พร้อมกับพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญาทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ ให้กับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัติเรื่องนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ทางศิลปสร้างสรรค์

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 (จันทบุรี-ตราด) ซึ่งโรงเรียนในจังหวัดตราดมีพื้นที่อยู่บนเกาะจำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนเกาะช้างวิทยาคม อำเภอเกาะช้าง และโรงเรียนเกาะกูดพิทยาคม อำเภอเกาะกูด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่าย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเกาะช้างวิทยาคม อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จำนวน 32 คน ด้วยวิธีจับสลากโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

รูปแบบการทดลอง

ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบความรู้ทางศิลปสร้างสรรค์โดยการจัดการเรียนรู้ทางศิลปสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest Posttest Design) ซึ่งมีรูปแบบดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555 : 144)

T1	X	T2
----	---	----

T1 คือ ทดสอบความรู้ทางศิลปสร้างสรรค์ก่อนเรียน

X คือ การจัดการเรียนรู้โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ทางศิลปสร้างสรรค์

T2 คือ ทดสอบความรู้ทางศิลปสร้างสรรค์หลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โดยการจัดการเรียนรู้ทางศิลปสร้างสรรค์ตามทฤษฎีการสร้างงานทางศิลปสร้างสรรค์ที่มีสูตรแห่งความสำเร็จในการสร้างผลงานทางศิลปของอาจารย์พิรพงศ์ เสนไชย คือ 5I ที่เริ่มจากเนื้อหาง่ายไปเนื้อหายาก

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ทางศิลปสร้างสรรค์

หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)
1.พื้นฐานนาฏศิลป์	ศ 3.1. ม.1/1,ม.1/3,ม.1/4 ศ 3.2. ม.1/1	4
2.พื้นฐานการฝึกหัดเบื้องต้น	ศ 3.1. ม.1/1,ม.1/3,ม.1/4 ศ 3.2. ม.1/1	6
3.พื้นฐานการฝึกหัดนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์	ศ 3.1. ม.1/1,ม.1/3,ม.1/4 ศ 3.2. ม.1/1	9

2. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่ามีแบบทดสอบจำนวน 60 ข้อ ตัดออกไปเหลือจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.30-0.60 และการตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบทดสอบปรนัยตัวเลือกที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ดังกล่าว จำนวน 30 ข้อ ตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 มีค่าความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นเท่า 0.87

3. แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานนาฏศิลป์ไทยเพื่อตรวจสอบการวัดและประเมินผลความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งพบว่า แบบประเมินความสามารถมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยด้วยรูปแบบการเรียนการสอน โดยการจัดการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์เพื่อตรวจสอบการวัดและประเมินผลความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งพบว่า แบบสอบถามความคิดเห็นมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประกอบไปด้วย 1.การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์โดยการหาค่า t-test dependent sampling ความแตกต่างก่อนเรียนและหลังเรียน 2.การศึกษาความสามารถในการปฏิบัติเรื่องนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์โดยการจัดการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ และ 3.เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ซึ่งข้อ 2 และข้อ 3 มีการหาค่าความสอดคล้อง การหาค่าความยาก-ง่าย และการหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบวัดผลการเรียนรู้

ผลการศึกษา

1. คะแนนผลการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนผลการเรียนรู้หลังเรียน ($\bar{X} = 22.84$, S.D. = 2.36) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 12.00$, S.D. 2.03) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ผลเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t-test	sig
ก่อนเรียน	32	30	12.00	2.03	25.16	0.00
หลังเรียน	32	30	22.84	2.36		

2. ผลการประเมินความสามารถในการปฏิบัตินาฏศิลป์สร้างสรรค์ ภาคปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเรื่อง นาฏยศัพท์ส่วนมือ นาฏยศัพท์ส่วนเท้า ภาษาท่า และการประเมินความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับ ปฏิบัติได้ในระดับดี

ตารางที่ 3 ตารางผลการประเมินความสามารถในการปฏิบัตินาฏศิลป์สร้างสรรค์

นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนทั้งหมด 32 คน	นาฏยศัพท์ ส่วนมือ รวมทั้งหมด 585 คะแนน		นาฏยศัพท์ส่วนเท้า รวมทั้งหมด 386 คะแนน		ภาษาท่ารวม ทั้งหมด 361 คะแนน		การประเมิน ความคิดนาฏศิลป์ สร้างสรรค์ชุด ยูทธนาวิเภาะช้าง รวมทั้งหมด 170 คะแนน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
	3.05	0.54	3.02	0.53	2.82	0.49	3.07	0.46
แปลผล	ปฏิบัติได้ในระดับดี		ปฏิบัติได้ในระดับดี		ปฏิบัติได้ในระดับดี		ปฏิบัติได้ในระดับดี	

3. ผลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์โดยภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยในระดับเห็นด้วยมาก ($X = 4.17, S.D. 0.46$) คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($X = 4.35, S.D. 0.61$) เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาลำดับที่ 2 คือ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ และลำดับที่ 3 คือ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์

ตารางที่ 4 ผลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์	4.03	0.58	เห็นด้วยมาก	③
1	การเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.50	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด	1
2	การเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบตนเอง และกลุ่ม	4.06	0.95	เห็นด้วยมาก	4
3	การเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	3.94	0.91	เห็นด้วยมาก	6
4	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้	3.72	1.42	เห็นด้วยมาก	7

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	นักเรียนทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ				
5	บรรยากาศของการเรียนส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย	4.03	1.06	เห็นด้วยมาก	5
6.	บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการรำ	3.91	0.69	เห็นด้วยมาก	8
7.	บรรยากาศของการเรียนเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.28	0.68	เห็นด้วยมาก	2
8.	บรรยากาศของการเรียนส่งเสริมให้นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและลงมือปฏิบัติร่วมกัน	3.91	0.86	เห็นด้วยมาก	8
9.	บรรยากาศของห้องเรียนเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ทางศิลปสร้างสรรค์	3.72	1.14	เห็นด้วยมาก	9
10.	บรรยากาศของการใช้สื่อ/นวัตกรรมมีความเหมาะสมสามารถกระตุ้นต่อการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ทางศิลปสร้างสรรค์	4.25	0.80	เห็นด้วยมาก	3
ด้านการจัดการเรียนรู้		4.21	0.45	เห็นด้วยมาก	②
1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.41	0.76	เห็นด้วยมาก	3
2	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด	4.16	0.68	เห็นด้วยมาก	7
3	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการคิดและตัดสินใจ	3.69	1.31	เห็นด้วยมาก	12
4	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนกล้าคิดกล้าตอบ	3.78	0.97	เห็นด้วยมาก	11
5.	ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกหน้าชั้นเรียนและมีความมั่นใจในการรำมากขึ้น	3.94	1.01	เห็นด้วยมาก	10
6.	ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการทำทางตามแบบแผนของนาฏศิลป์มาใช้แสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์	4.22	0.94	เห็นด้วยมาก	6
7.	เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนแล้วนำมา	4.22	1.04	เห็นด้วยมาก	6

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง				
8.	ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการแสวงหาความรู้	4.63	0.66	เห็นด้วยมากที่สุด	1
9.	ช่วยให้นักเรียนมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่	4.31	0.90	เห็นด้วยมาก	4
10.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าและสร้างความรู้ด้วยตนเอง	4.03	1.20	เห็นด้วยมาก	9
11.	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	4.47	0.62	เห็นด้วยมาก	2
12.	ส่งเสริมให้มีการวางแผนก่อนการลงมือปฏิบัติงาน	4.09	0.64	เห็นด้วยมาก	8
13.	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยเสริมทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี	4.41	0.76	เห็นด้วยมาก	3
14.	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น	4.25	0.76	เห็นด้วยมาก	5
15.	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น	4.31	0.59	เห็นด้วยมาก	4
16.	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน	4.41	0.67	เห็นด้วยมาก	3
ประโยชน์ที่ได้รับ		4.35	0.61	เห็นด้วยมาก	①
17.	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายและคงทนถาวร	4.06	1.05	เห็นด้วยมาก	4
18.	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้	4.50	0.57	เห็นด้วยมากที่สุด	2
19.	การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่นๆ	4.16	1.02	เห็นด้วยมาก	3
20.	การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดที่สูงขึ้น	4.69	0.64	เห็นด้วยมากที่สุด	1
	ภาพรวม	4.17	0.46	เห็นด้วยมาก	

การอภิปรายผล

จากปัญหาข้างต้นทำให้ผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์” สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยข้อที่ 1 การที่นักเรียนมีคะแนนผลการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียน จากการเรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนผลการเรียนรู้หลังเรียน ($\bar{X}$ = 22.84 , S.D. = 2.36) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 12.00 , S.D. 2.03) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์เป็นการนำใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคงานนาฏศิลป์ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนจากแนวคิดอาจารย์พิรพงศ์ เสนไสย คือ ขั้นที่ 1. Information ค้นคว้า แสวงหา ศึกษาข้อมูล ค้นพบความจริงทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับงานที่กำลังจะสร้างซึ่งอยู่ในรูปแบบของครูอธิบายให้นักเรียนพร้อมกับใบความรู้ ขั้นที่ 2. Inspiration ค้นพบปัญหาแรงบันดาลใจ เรื่องใกล้ตัว รัก โลภ โกรธ หลง มีความรู้สึก สะท้อนใจในสิ่งนั้นๆซึ่งอยู่ในรูปแบบของการใช้สื่อวัตถุกรรมเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการทำใบงานเป็นการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นความคิดจนเกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน ขั้นที่ 3. Imagination ตั้งสมมติฐานจินตนาการ คิดฝัน เพื่อหา รำลึก หลุดเข้าไปในห้วงลึกของสิ่ง ๆ นั้นซึ่งอยู่ในรูปแบบของการที่ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในการทำงานแต่ละครั้งและทักษะปฏิบัติเกิดจากการปฏิบัติตามหลักนาฏศิลป์ไทยผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์ ขั้นที่ 4. Innovation ความคิดแปลกใหม่ ไม่เคยปรากฏมาก่อน ตื่นตาตื่นใจ น่าสัมผัส ชวนให้ติดตาม ชวนให้พูดถึง น่าทึ่ง เป็นสิ่งอัศจรรย์ใจ เกิดจากการนักเรียนได้ค้นพบคำตอบในใบงานหรือทักษะปฏิบัติความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบของการระดมสมอง ขั้นที่ 5. Intention ความตั้งใจมุ่งมั่น ตั้งมั่น สมารถ ในการยอมรับผลจากการค้นพบซึ่งอยู่ในรูปแบบของการที่นักเรียนทบทวนแบบฝึกหัดและทักษะปฏิบัติจนบรรลุผลสำเร็จ เป็นการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ขึ้นมาเอง สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม (ทิตานา แคมมณี : 24) สอดคล้องกับงานวิจัยของชุดิภาญจน์ รุ่งเรือง. (2552 : 71). การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์วิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนวัดโคกโพธิ์ อำเภอยุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาลา โพธิสว่าง (2552 : บทคัดย่อ) การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยใช้รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกลุ่มสาระศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองจันทน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ผลวิจัยพบสรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์หลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 มธุรส วงศ์อำไพ (2553 : 79) การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โมเดลซิปปากับการจัดการเรียนรู้ปกติ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 2 (วัดช้างใหญ่) อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า คะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โมเดลซิปปาสูงกว่าที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ปกติอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับบทความของธีราภรณ์ ชูชื่น (2558 : 248-261). “การพัฒนา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ไทย-พม่าสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา” พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้ เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ไทย-พม่าสัมพันธ์ หลังการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบทความของโสมพร วงษ์พรหม (2558 : 1256-1270). “การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง รอบรู้นาฏศิลป์ไทยและการจัดระบบความคิดด้วยผังลำดับเวลาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน” พบว่า ผลการเรียนรู้หลังจัดการเรียนรู้เรื่อง รอบรู้นาฏศิลป์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ผลการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน ($\bar{X} = 15.64$, S.D. = 2.74) สูงกว่าก่อนการจัด การเรียนรู้ ($\bar{X} = 8.44$, S.D. = 2.38) ดังนั้นการเรียนรู้แบบ สืบสวนสอบสวนก็เป็นส่วนหนึ่งทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมเช่นเดียวกัน

2. ผลการวิจัยข้อที่ 2 ผลการประเมินความสามารถในการปฏิบัตินาฏศิลป์สร้างสรรค์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเรื่อง นาฏยศัพท์ส่วนมือ นาฏยศัพท์ส่วนเท้า ภาษาท่า และการประเมินความคิด สร้างสรรค์ อยู่ในระดับ ปฏิบัติได้ในระดับดี โดยใช้การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ผู้วิจัยจึงจัดเนื้อหาการเรียนรู้อย่างนี้ 2.1.ทักษะปฏิบัติ เนื้อหาทักษะปฏิบัติจะประกอบไปด้วย นาฏยศัพท์ส่วนมือ นาฏยศัพท์ส่วนเท้า และภาษาท่า ตามขั้นตอนการสร้างสรรคงานนาฏศิลป์ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนของอาจารย์พิรพงศ์ เสยใสย จาก การสอนตามขั้นตอน 5I นั้นได้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะที่ว่าทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วย ทักษะส่วนย่อยแล้วค่อยเชื่อมโยงซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเดวิส (Davies,1971 อ้างถึงทีศนา แหมมณี) จะช่วยให้ ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการปฏิบัตินาฏศิลป์และสอดคล้องกับวิธีการสอนนาฏศิลป์ (เรณู โกสินานนท์,2548) มีวิธีการสอนจากง่ายไปหายาก การสอนสาธิต การสอนแต่ละท่าจะต้องอธิบาย แนะนำอย่างละเอียด สอดคล้อง กับชุดิกายจน์ รุ่งเรือง.(2552 : 71). วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ วิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนวัดโคกโพธิ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีทักษะปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 และมธุรส วงศ์อำไพ (2553 : 79) วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิด สร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โมเดลซิปปากับการจัดการ เรียนรู้ปกติ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 2 (วัดช้างใหญ่) อำเภอบางไทร จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะปฏิบัติความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์หลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โมเดลซิปปาสูงกว่าที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ด้วยรูปแบบวิธีการสอนที่แตกต่างกันก็เป็นส่วนหนึ่งทฤษฎีคอนสตรัคชัน นิสซึมเช่นเดียวกัน 2.2.ความคิดสร้างสรรค์ เนื้อหาส่วนความคิดสร้างสรรค์นั้นผู้วิจัยให้นักเรียนได้คิดสร้างสรรค์ ทำรำประกอบเพลง ชุด ยุทธนาวิเภาช้าง ตามแนวการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ 5I จากการสอนตาม ขั้นตอนนั้นพบว่า นักเรียนจะต้องใช้องค์ความรู้เดิมที่เรียนมาเพื่อสร้างสรรค์ทำรำซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดซิปปา

โมเดล คือการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการกลุ่ม (ทิตนา แคมมณี, 2545) และทฤษฎีการสร้างงานนาฏศิลป์ (อ้างถึงสุรพล วิรุฬห์รักษ์ 2547 : 255) ที่ว่าด้วย นาฏยประดิษฐ์ คือ การคิด การออกแบบและการสร้างสรรค์ตามแนวคิดรูปแบบความรู้ของนาฏศิลป์ซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาลา โพธิสว่าง (2552:บทคัดย่อ) การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยใช้รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระศิลปะ สารนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองจันทน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ผลวิจัยพบสรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์หลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ชุตติกาญจน์ รุ่งเรือง.(2552:71).การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์วิชานาฏศิลป์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนวัดโคกโพธิ์ อำเภอกุฉินารายณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05มธุรส วงศ์อำไพ(2553 : 79) การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โมเดลชิปปากับการจัดการเรียนรู้ปกติ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 2 (วัดช้างใหญ่) อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะปฏิบัติความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โมเดลชิปปาสูงกว่าที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05และสอดคล้องกับบทความของธีราภรณ์ ชูชื่น (2558 : 248-261). “การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ไทย-พม่าสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่านักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัตินาฏศิลป์สร้างสรรค์ไทย-พม่าสัมพันธ์ อยู่ในระดับ ดีมาก

3. ผลการวิจัยข้อที่ 3 ผลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนของอาจารย์พิรพงศ์ เสนไสยนั้นจากขั้นตอนข้างต้นผู้วิจัยจึงได้ทำผลความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนในด้านประโยชน์ที่ได้รับ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านบรรยากาศ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ข้อที่ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้ 3.1.ด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ความคิดเห็นในลำดับที่ 3 คือ บรรยากาศของการใช้สื่อ/นวัตกรรมมีความเหมาะสมสามารถกระตุ้นต่อการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ มาเป็นลำดับที่ 3 คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดที่สูงขึ้น รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองได้ และลำดับที่ 3 คือ การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาสรุปความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และสอดคล้องกับบทความของธีราภรณ์ ชูชื่น (2558 : 248-261). “การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ไทย-พม่าสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา” พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก และเห็นว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ไทย-พม่า สัมพันธ์ ทำให้นักเรียนมีความรู้และฝึกให้มีทักษะในการสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี และบทความของโสมพร วงษ์พรหม (2558 : 1256-1270). “การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง รอบรู้นาฏศิลป์ไทยและการจัดระบบความคิด ด้วยผังลำดับเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน” พบว่า ผลการศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบสวนและการเขียนผังลำดับเวลาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.92$, S.D. = 0.30) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ตามลำดับ ซึ่งมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ นาฏศิลป์สร้างสรรค์ 3.2. ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ความคิดเห็นในด้านการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ เป็นลำดับที่ 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการแสวงหาความรู้ รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มและลำดับที่ 3 คือ กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยเสริมทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี และกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม (ทึศนา แคมมณี : 24) 3.3. ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ความคิดเห็นในด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ รองลงมาลำดับที่ 2 คือ ด้านบรรยากาศ การจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์สร้างสรรค์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม รองลงมาคือบรรยากาศของการเรียนเป็นการทำให้นักเรียนมีความช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา นราศรี (2552 : 85) ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการแสดงท่าทางประกอบเพลงในสาระนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัตนบัณฑิตวิทยา จังหวัดนนทบุรี พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้และด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนา นราศรี.(2552). “ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ที่มีต่อความสามารถในการแสดงท่าทางประกอบเพลงในสาระนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัตนบัณฑิตวิทยา จังหวัดนนทบุรี”.วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, แขนงหลักสูตรและการสอน,บัณฑิตวิทยาลัย,มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชุติกาญจน์ รุ่งเรือง.(2552). “การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โมเดลซิปปากับการจัดการเรียนรู้ปกติ”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ทิวต์ ชีวะเกตุ.(2553).“การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่องบรรยากาศโดยใช้กิจกรรมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1โรงเรียนไชยปราการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต3”.วิทยานิพนธ์พุทธศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ทศนา แคมมณี.(2545).“รูปแบบการจัดการสอน”: ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ธีราภรณ์ ชูชื่น (2558). “การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ไทย-พม่าสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา”Veridian E-Journal, Silpakorn University ,ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (เดือนมกราคม – เมษายน) 2558

นพมาส แวหงส์.(2553). “ปริทัศน์ศิลปการละคร”. กรุงเทพฯ : ภาควิชาศิลปการละคร คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พจน์มัลย์ สมรรถบุตร.(2530). “แนวคิดประดิษฐ์ทำรำเชิง” ภาควิชานาฏศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุดรธานี

พาณิชย์ สีสวย .(2540).“สุนทรียนาฏศิลป์ไทย”. กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์

พิมพ์พันธ์ ยมะคุปต์และเพียว ยินดีสุข. (2555). “การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21” กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิรพงศ์ เสนไสย .(2546). “นาฏยประดิษฐ์” สาขานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พัชรา พุ่มพชาติ.(2552).“การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย”. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร

ไพโรจน์ คะเขนทร์.การสอนนาฏศิลป์.เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์.เข้าได้จาก
<http://rbu.rbru.ac.th/~wattoongpel/images/sara/3.pdf>

ภาวณี บุญธิมา.(2554).“การจัดกิจกรรมแนะแนวด้วยเทคนิคการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอแรนซ์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มธุรส วงศ์อำไพ.(2553).“การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โมเดลซิปปากับการจัดการเรียนรู้ปกติ”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มาลา โพธิสว่าง.(2553).“การพัฒนาคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยใช้รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองจันทน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3”.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม

- มาลินี จุฑารพ. (2537). “จิตวิทยาการเรียนการสอน”. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.
- เรณู โกศินานนท์.(2545). “นาฏศิลป์ไทย”. กรุงเทพฯ : บริษัท ไทยวัฒนาพานิช จำกัด ,พิมพ์ครั้งที่ 2
เลขที่การสภาการศึกษา. (2547). “รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
ศิลปะ”. กรุงเทพฯ : ดับบลิวเอจ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด
- วนิช สุธาร์ตน์. (2547). “การคิดและความคิดสร้างสรรค์”. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.วิชาการและมาตรฐาน
การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551) “ตัวชี้วัด
และสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ”.กระทรวงศึกษาธิการ
- วันดี อินทร์เปีย.(2551). “พบว่าการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ตามรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาศิลปะ ด้วยวิธีสอนแบบระดมสมอง โดยใช้สิ่งแวดล้อมเป็นสื่อ”.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2547). “นาฏศิลป์ปริทรรศน์” กรุงเทพฯ : บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด
- สุวิมล ว่องวานิช.(2545). “การวัดทักษะปฏิบัติ” กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- โสมพร วงษ์พรหม (2558). “การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง รอบรู้นาฏศิลป์ไทยและการจัดระบบความคิดด้วย
ผังลำดับเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน”
Veridian E-Journal, Silpakorn University ,ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (เดือนมกราคม – เมษายน) 2558
- อมรา กล้าเจริญ.(2535). “วิธีสอนนาฏศิลป์” ภาควิชานาฏศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์
- _____.ความหมายของนาฏศิลป์.เข้าถึงเมื่อ 4 มิถุนายน.เข้าได้จาก
http://www.elearning.msu.ac.th/opencourse/0600001Saran/unit04/unit04_01.htm

ภาษาต่างประเทศ

- Ching-lung Tseng and Min-ping Lin (2012). “The action of implementing creative dance in
school education in Taiwan” Department of Dance, Taipei Physical Education College
Department of Dance, Taipei Physical Education College
- Joseph Daniel DeMers. (2012). “Frame mat ching : a framework for teaching Swing And Blues
dance partner connection” Science and Educational Psychology, Overstreet Dance
Gallery ,Denver , CO , USA Published online: 21 May 2012
- Torrance, E.P.(1962). Guiding creative talent. New Jersey: Prentice Hall..
(1965). Rewarding creative behavior. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall.